

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v trestnej veci proti obvinenému **D. B. a spol.**, pre trestný čin zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí dňa 24. marca 2005 prejednal sťažnosť obvineného proti uzneseniu sudcu Krajského súdu v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu zo 4. novembra 2004, sp. zn. Pš 15/04 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 149 ods. 1 písm. a/ Tr. por. **sa** napadnuté uznesenie **zrušuje** v celom rozsahu.

Podľa § 72 ods. 1 Tr. por. u obvineného D. B., nar. X. v B., t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Leopoldov **sa vypúšťa** dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b/ Tr. por. s tým, že u obvineného naďalej zostáva dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Podľa § 73 ods. písm. a/, písm. b/ Tr. por. súd **neprijíma** záruku, ktorú podal biskup Cirkvi československej husitskej ThDr. J. H., Th.D. a taktiež **neprijíma** sľub obvineného ako nahradenie väzby.

Podľa § 72 ods. 2 Tr. por. žiadosť obvineného D. B. o prepustenie z väzby na slobodu **sa zamietá**.

O d ô v o d n e n i e :

Sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu uznesením zo 4. novembra 2004, sp. zn. Pš 15/04 podľa § 72 ods. 1 Tr. por.

vypustil u obvineného D. B. dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b/ Tr. por. s tým, že u tohto obvineného naďalej zostal dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Zároveň podľa § 72 ods. 2 Tr. por. zamietol žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rovnako, ako vo svojich podaniach tvrdili tak obvinený ako aj prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry, vzhľadom na štádium trestného konania a ukončenie vyšetrovania pominul dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Preto aj vo výrokovej časti uznesenia tento väzobný dôvod vypustil. Naproti tomu vzhľadom na skutočnosť, že obvinený návazne na to, ako mal dokončiť trestnú činnosť kladenú mu za vinu, opustil územie Slovenskej republiky a zdržiaval sa v Českej republike, aj v tomto štádiu trestného konania pretrváva dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Čo sa týka záruky za nahradenie väzby ponúknuť ThDr. J. H., biskupom Cirkvi československej husitskej a sľubom obvineného sudca sa nimi vo výrokovej časti nezaoberal, pretože podľa § 73 ods. 3 Tr. por., ak je obvinený stíhaný pre trestný čin uvedený v § 62 ods. 1 Tr. zák. záruku alebo sľub nemožno prijať.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť obvinený D. B.. V písomných dôvodoch svojej sťažnosti uviedol, že do Českej republiky odcestoval legálne a to v čase, keď ešte trestne stíhaný nebol, pretože tam preniesol svoje podnikateľské aktivity a žil tam so ženou, s ktorou hodlal uzatvoriť manželstvo. Poukázal na to svojím odchodom, iba využil ústavou garantované právo na slobodu pohybu. Ďalej uviedol, že obvinený JUDr. Ing. J. M., ktorý je orgánmi činnými v trestnom konaní označovaný za organizátora údajnej zločineckej skupiny bol prokurátorom prepustený z väzby na slobodu. Domáhal sa preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a prepustil ho z väzby na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 147 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť všetkých výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým mohol sťažovateľ podať sťažnosť ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že uznesenie je potrebné zrušiť, avšak z iných dôvodov, než uvádza obvinený D. B. v dôvodoch svojej sťažnosti.

V prvom rade je potrebné uviesť, že Najvyšší súd rovnako ako sudca prvostupňového súdu je toho názoru, že u obvineného pominul dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Tento záver je odôvodnený skutočnosťou, že zo strany obvineného neboli zaznamenané žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu z marenia trestného konania pôsobením na svedkov alebo spoluobžalovaných. Okrem toho vyšetrenie vo veci bolo ukončené a všetci svedkovia už boli vypočutí.

Iná je však situácia, čo sa týka dôvodu väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Nie je možné stotožniť sa s argumentáciou, že odchod páchatel'a do zahraničia je možné považovať za snahu vyhnúť sa trestnému stíhaniu len vtedy, ak je vo veci začaté trestné stíhanie, resp. ak je vznesené obvinenie. V prípadoch rozsiahlej ekonomickej trestnej činnosti je okamih dokonania trestného činu zriedkavo totožný s okamihom jeho odhalenia, začatia trestného stíhania, resp. s okamihom vznesenia obvinenia. Vzhľadom na výsledky doterajšieho dokazovania je obvinený D. B. dôvodne podozrivý zo spáchania závažnej a rozsiahlej ekonomickej trestnej činnosti, ktorej sa mal dopustiť s viacerými spolupáchateľmi a to formou zločineckej skupiny. Ak po dokonaní takejto (ale aj ktorejkoľvek inej) trestnej činnosti páchatel' opustí územie Slovenskej republiky a pre účely trestného stíhania je zabezpečený až na základe medzinárodného zatýkacieho rozkazu, dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. a/ Tr. por. je daný. Dôvodmi väzby u obvineného B. sa zaoberali sudy podrobne v predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä v uznesení o vzatí do väzby. Na dôvodoch, tzv. útekovej väzby sa ani v tomto štádiu trestného stíhania nič nezmenilo a preto je možné len súhlasiť s argumentáciou sudcu súdu prvého stupňa v napadnutom uznesení.

Čo sa týka argumentácie obvineného skutočnosťou, že obvinený JUDr. Ing. J. M. je stíhaný na slobode, tak Najvyšší súd k tomu dodáva len toľko, že tento obvinený bol prepustený na slobodu rozhodnutím prokurátora, dôvodnosťou jeho väzobného stíhania sa tento súd nezaoberal a nemôže sa ňou zaoberať ani v dôvodoch tohto rozhodnutia.

Ku skutočnosti, že sudca prvostupňového súdu nerozhodol vo výrokovej časti uznesenia o ponúknutej záruke a sľube obvineného Najvyšší súd udáva nasledovné:

Trestný poriadok v ustanovení § 73 ods. 3 uvádza, že ak je obvinený stíhaný pre trestný čin uvedený v § 62 ods. 1 Tr. zák. (čo je prípad obvineného B. stíhaného pre trestný čin podľa § 185a Tr. zák.), záruku alebo sľub nemožno prijať. Ako však vyplýva z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 8. októbra 2004, sp. zn. I. ÚS 100/04-126, táto právna úprava je v rozpore s ustanovením čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd, kde je uvedené, že každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanovením ods. 1 písm. c/ tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže **podmieniť zárukou**, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie. Napriek tomu, že právny poriadok Slovenskej republiky obsahuje v Trestnom poriadku ustanovenia vylučujúce pri väzobných dôvodoch podľa § 67 ods. 1 písm. b/, resp. pri stíhaní za vymenované trestné činy (§ 62 ods. 1 Tr. zák.) použitie inštitútov (peňažná záruka, záruka alebo sľub obvineného) zabezpečujúcich prítomnosť obvineného na účely trestného konania a nahradzujúcich inštitút väzby, tieto ustanovenia sú v rozpore s už uvedeným článkom dohovoru, ktorý je potrebné aplikovať prednostne pred vnútroštátnymi predpismi. Nesprávny bol preto postup sudcu prvostupňového súdu, keď meritórne nepreskúmal záruku poskytnutú za väzbu obvineného, resp. jeho sľub.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a sám rozhodol tak, že vypustil u obvineného dôvod väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Čo sa týka záruky poskytnutej ThDr. J. H. a sľubu obvineného, tak prijatie alebo neprijatie týchto záruk je fakultatívne. Najvyšší súd pri rozhodovaní zbral do úvahy charakter rozsiahlej a závažnej trestnej činnosti, za ktorú je obvinený stíhaný, jeho osobu, trest, ktorý mu hrozí a dospel k záveru, že obsah záruky ani sľubu nemôžu byť v tomto prípade dostatočnými zárukami,

ktoré by mohli nahradiť väzbu obvineného. Záruku ThDr. J. H. ani sľub obvineného preto neprijal a podľa § 72 ods. 2 Tr. por. žiadosť obvineného D. B. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o u z n e s e n i u s ť a ž n o s ť n i e j e p r í p u s t n á .

V Bratislave 24. marca 2005

JUDr. Milan L i p o v s k ý, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: